

EUROPSKI PARLAMENT

2009. – 2014.

Odbor za zapošljavanje i socijalna pitanja

2013/2177(INI)

13.01.2014.

MIŠLJENJE

Odbora za zapošljavanje i socijalna pitanja

upućeno Odboru za industriju, istraživanje i energetiku

o Akcijskom planu za kompetitivnu i održivu industriju čelika u Europi
(2013/2177(INI))

Izvjestitelj za mišljenje: Patrick Le Hyaric

PA_NonLeg

PRIJEDLOZI

Odbor za zapošljavanje i socijalna pitanja poziva Odbor za industriju, istraživanje i energetiku da kao nadležni odbor u prijedlog rezolucije koji će usvojiti uključi sljedeće prijedloge:

- uzimajući u obzir studiju Eurofonda o zastupljenosti europskih organizacija za socijalno partnerstvo iz 2009.: Industrija čelika¹;
- A. budući da je neprestano restrukturiranje sektora čelika koje je prouzročeno, između ostalog, učincima gospodarske krize, neumoljivom globalnom konkurencijom s povećanim zalihama čelika iz trećih zemalja, povećanim troškovima proizvodnje i nedostatkom pametnih ulaganja dovelo do masovnog zatvaranja industrijskih kapaciteta uzrokujući i smanjenje broja radnih mjesta s jednog milijuna zaposlenih 1970. na 369 000 zaposlenika 2012., s razarajućim učinkom na razine zaposlenosti u cijelim regijama; budući da je trenutna gospodarska kriza ubrzala taj trend, pri čemu je od 2008. ukinuto 60 000 radnih mjesta;
- B. budući da su centri proizvodnje čelika okosnica lokalnih gospodarstava i bilo kakav oblik restrukturiranja tih centara ima veliki utjecaj na cjelokupno tkivo gospodarstva tih područja;
- C. uzimajući u obzir da je industrija čelika industrija koja opskrbljuje sirovinama cjelokupne sektore europske industrije, zbog čega je osjetljivija na promjene gospodarske situacije čije usporavanje uzrokuje prekomjernu proizvodnju koja se prečesto koristi kao opravdanje za restrukturiranje; budući da mu ta nadređena pozicija daje stratešku ulogu u ostvarenju težnje Komisije za reindustrijalizacijom kojom bi udio proizvodnje do 2020. premašio 20 % BDP-a Europske unije;
- D. budući da buduća konkurentnost i potencijal zapošljavanja europske industrije čelika ovise o njejoj sposobnosti prelaska na veću učinkovitost i recikliranje;
- E. budući da, u usporedbi s drugim sektorima, industrijski odnosi u industriji čelika su snažno organizirani; budući da se ova značajka očituje visokim stupnjem udruživanja u sindikate, jakom prisutnošću organizacija zaposlenika kojih također ima mnogo te vrlo čestim korištenjem kolektivnog pregovaranja; budući da se to odražava na europskoj razini, gdje je industrija čelika bila predvodnica u pogledu razvijanja odnosa socijalnog partnerstva;²
- F. uzimajući u obzir da OECD predviđa povećanje svjetske potražnje za čelikom u količini od 1,5 do 2,3 milijarde tona do 2025. i da te prognoze pružaju industriji čelika solidnu perspektivu; uzimajući u obzir da Europska unija raspolaže prvorazrednim kompetencijama, znanjem, infrastrukturom i industrijskim instalacijama, koje treba prilagoditi zahtjevima budućnosti, a ne ih smanjiti ili napustiti zbog kratkoročne isplativosti ili otvaranja drugih hipotetskih tržišta;

¹ Eurofond (2009.), „Studija o zastupljenosti europskih organizacija za socijalno partnerstvo: Industrija čelika”, <http://www.eurofound.europa.eu/docs/eiro/tn0811027s/tn0811027s.pdf>

² Eurofond (2009.).

- G. budući da zatvaranja pogona i otpuštanja u industriji čelika često pogađaju velik broj zaposlenika i da to često za posljedicu ima negativan učinak na daljnja otpuštanja u dobavljačkim industrijama i drugim društvima; budući da je taj učinak u prošlosti imao ozbiljne posljedice za gospodarsku strukturu cijelih regija i da bi se u tom pogledu održiva politika zapošljavanja trebala promatrati i kao oblik ulaganja u regionalnu strukturnu politiku;
- H. budući da planirana zatvaranja pogona i otpuštanja prijete golemim i nepovratnim gubicima koji se odnose na znanje i iskustvo pojedinačnih radnika, kao i na iskustvo cijelog industrijskog sektora koji se stoljećima gradio u Europi;
- I. budući da će Eurofond 2014. objaviti izvješće za 2013. pod naslovom „Prakse industrijskih odnosa povezane sa psihosocijalnim ograničenjima na radu u sektoru čelika”¹
- J. budući da će Eurofond 2014. objaviti izvješće pod naslovom „Uloga socijalnog dijaloga u industrijskim politikama”²
- K. budući da će Eurofond 2014. objaviti izvješće pod naslovom „Uvjeti rada i kvaliteta posla u proizvodnji: sektorski informativni obrazac petog europskog istraživanja o uvjetima rada”³
1. pozdravlja akcijski plan i njegove prijedloge te je uvjeren da je potrebno uhvatiti se u koštac s glavnim uzrocima smanjenja radnih mjesta, ali izražava zabrinutost zbog nedostatka ambicije i konkretnosti u akcijskom planu za industriju čelika u Europi; poziva na hitno donošenje strategije usklađene s ciljevima gospodarstva koje učinkovito koristi resurse i koje obuhvaća trgovinu, energiju, energetska učinkovitost, okoliš, istraživanje i razvoj, inovacije, politike zapošljavanja i osposobljavanja kako bi se smanjio zaostatak na području osposobljavanja, smanjila praksa dampinga i uhvatilo u koštac s nestabilnosti cijena sirovina i porastom cijena energije; stoga traži detaljan plan s preciznim rokovima za provedbu akcijskog plana;
 2. poziva na poduzimanje pojačanih napora u provođenju ciljeva strategije EU 2020. u smislu pametnog, održivog i uključivog rasta promicanjem snažnije europske industrije čelika; naglašava, u ovom kontekstu, važnost održavanja jakog industrijskog temelja u Europi; ističe da istraživanje, razvoj i inovacije postaju sve važniji, osobito u pogledu potrebe za razvojem metoda proizvodnje koje s manjim intenzitetom koriste resurse i koje ne štete konkurentnosti europskih poduzeća te potiču zapošljavanje;
 3. također preporučuje državama članicama da ulažu u ljudske resurse i da poboljšaju uvjete korištenja prava na osposobljavanje i učenje, istovremeno omogućavajući propusnost između različitih sustava osposobljavanja, ne samo kako bi se predvidjele potrebe za kvalificiranom radnom snagom u industriji čelika okrenutoj ka novim tehnologijama i energetska učinkovito zelenom gospodarstvu te kako bi se na te potrebe odgovorilo, već

¹ Eurofond (2014., još nije objavljeno), „Prakse industrijskih odnosa povezane s psihosocijalnim ograničenjima na radu u sektoru čelika”.

² Eurofond (2014., još nije objavljeno), „Uloga socijalnog dijaloga u industrijskim politikama”.

³ Eurofond (siječanj 2014., još nije objavljeno), „Uvjeti rada i kvaliteta posla u proizvodnji: sektorski informativni obrazac petog europskog istraživanja o uvjetima rada”.

i kako bi se ojačali svi lanci proizvodnje, uključujući osnovne pogone za proizvodnju čelika koji su nužni za razvoj visokotehnoloških industrija;

4. poziva Komisiju i države članice da ocijene budući razvoj zapošljavanja u sektoru čelika za EU u cjelini i za svaku državu članicu te da potakne države članice i socijalne partnere da sastave odgovarajuće planove za osposobljavanje, prekvalifikaciju, mobilnost i zamjensko zaposlenje radnika unutar sektora; naglašava važnost potpora EU-a za osposobljavanje i zapošljavanje u procesima industrijske tranzicije kako bi se zadržale i razvile vještine i znanje, predvidjele potrebe za vještinama, promicalo osposobljavanje i unapređivanje vještina; poziva na brigu o njihovoj provedbi i kontrolu načina na koji se koriste; izražava zabrinutost zbog nedostatka sustavnih rješenja za generacijske promjene i buduće nedostatke vještina, gubitka znanja i kompetencija, te naglašava potrebu za zadržavanjem radne snage i vještina, što je ključno za budućnost;
5. smatra da je zdrav gospodarski rast preduvjet za porast potražnje za čelikom, ali i da bi veći infrastrukturni projekti doprinijeli poticanju potražnje i potaknuli zapošljavanje;
6. poziva na reviziju politike o konkurentnosti i pravilima o državnim potporama¹ s ciljem promicanja ulaganja u istraživanje i razvoj, zapošljavanje i osposobljavanje te uvođenja, na dobrovoljnoj osnovi, mogućnosti da zaposlenici sudjeluju u vlasništvu trgovačkog društva u kriznim situacijama, da bi se: nagradilo ulaganje u održivo kvalitetno zapošljavanje; izbjeglo masovno smanjivanje proizvodnih kapaciteta; te suzbila praksa izvoza proizvodnih kapaciteta i povećanja uvoza u razdoblju privremene prekomjerne proizvodnje, koje će se prevladati uzevši u obzir predviđeno udvostručenje svjetske potražnje do 2050.; pozdravlja javno savjetovanje Komisije o ovoj temi, nakon kojeg će uslijediti brzi prijedlozi;
7. poziva na veću uključenost socijalnih partnera na nacionalnoj razini u raspravi o provedbi akcijskog plana za industriju čelika u Europi;
8. pozdravlja dva politička instrumenta EU-a koji uključuju socijalne partnere, točnije Odbore europskog sektorskog socijalnog dijaloga i Skupinu na visokoj razini za industriju čelika, zbog njihovog pozitivnog doprinosa pitanjima industrijske politike u ovom sektoru; podupire nastavak rada Skupine na visokoj razini;
9. zalaže se za načelo da bi se trebao zahtijevati kontinuirani socijalni dijalog s predstavnicima radnika; poziva na veću suradnju između poslodavaca i predstavnika radnika na svim razinama (EU, nacionalna, lokalna i razina poduzeća) za provedbu akcijskog plana; naglašava da se postojeći mehanizmi na razini EU-a za savjetovanje s radnicima i osiguravanje njihove informiranosti moraju provoditi na bolji način; naglašava pozitivan učinak dodatnih struktura socijalnog dijaloga u sektoru čelika; poziva, stoga, Komisiju da podnese prijedlog za pravni akt o sudjelovanju zaposlenika u slučaju restrukturiranja, kao što je navedeno u izvješću na vlastitu inicijativu Parlamenta 2012/2061² poziva na dodjeljivanje novih prava i većih nadležnosti radničkim vijećima i

¹ Rezolucija Europskog parlamenta o industriji čelika EU-a ((2012/2833(RSP)), Usvojeni tekstovi, P7_TA(2012)0509.

² Rezolucija Europskog parlamenta o informiranju radnika i savjetovanju s njima, predviđanju restrukturiranja i upravljanju njime (2012/2061(INI)), Usvojeni tekstovi, P7_TA(2013)0005.

odborima grupa u sektoru čelika;

10. ističe potrebu za dugoročnim strategijama koje bi poduzećima i poslodavcima omogućile prilagodbu na strukturne pretvorbe, predviđajući promjene i umanjujući socijalni utjecaj; ponavlja svoj poziv na donošenje pravnog akta o informiranju radnika i savjetovanju s njima te predviđanju restrukturiranja i upravljanju njime; posebnu važnost pridaje dugoročnom planiranju za strukturne promjene oblikovane kako bi se osigurao postupan prijelaz u slučaju promjene potreba za zapošljavanjem; naglašava da bi razine vještina trebale osigurati zapošljavanje i, po potrebi, omogućiti prijelaz na nove oblike proizvodnje i poslovne modele;
11. naglašava da su radnici u industriji čelika znatno podložniji od ostalih radnika u proizvodnim industrijama proglašavanju „nekvalificiranima” za svoje trenutne dužnosti na poslu; poziva na znatno ulaganje u vještine i osposobljavanje kako bi se uklonio nerazmjernost vještina u sektoru čelika i osigurala konkurentnost i buduća održivost sektora;
12. poziva na fakultativni pravni okvir za transnacionalne poslovne sporazume između međunarodnih sindikalnih udruženja i trgovačkih društava;
13. pohvaljuje sektor prerade metala za angažiranje u prekograničnoj koordinaciji kolektivnog pregovaranja i poziva socijalne partnere u sektoru čelika da optimalno iskoriste transnacionalni dijalog u cilju suprotstavljanja pritisku za snižavanje plaća i pogoršanje radnih uvjeta;
14. poziva da se pri donošenju svih odluka uprave pravovremeno i u cijelosti primjenjuju postojeće direktive o individualnim i kolektivnim pravima zaposlenika i njihovih zastupnika (Direktiva 98/59/EZ o kolektivnim otkazima višku zaposlenika, Direktiva 2001/23/EZ o prijenosu poduzeća, Direktiva 2002/14/EZ o općem okviru za obavješćivanje i savjetovanje s radnicima, Direktiva 2009/38/EZ o Europskim radničkim vijećima i Direktiva 2001/86/EZ o sudjelovanju radnika itd.) te da uprava zaposlenike i njihove predstavnike ne dovodi pred gotov čin;
15. primjećuje da sustav Europske unije za trgovanje emisijskim jedinicama (ETS) doprinosi proizvođačima električne energije koji mogu nametnuti dodatne troškove na cijene električne energije koje plaćaju njihovi klijenti, ali sektor čelika na globalnom tržištu ne može povećati cijene, što uzrokuje izvoz mogućnosti zapošljavanja;
16. naglašava da bi obvezujući međunarodni sporazum o klimatskim promjenama, koji bi uključivao najveći mogući broj ugovornih strana, djelomice zaštitio europsku industriju čelika od ekološkog i socijalnog dampinga;
17. poziva da se Europski socijalni fond koristi za prekvalifikaciju i dodatno osposobljavanje radnika te za poboljšanje cjeloživotnog učenja, rješavanje potreba za vještinama, podudaranje vještina i predviđanje promjena u industriji čelika, uzimajući u obzir potrebu za pomakom prema gospodarstvu koje resurse koristi s manjim intenzitetom;
18. zahtijeva da države članice u cijelosti iskoriste Europski fond za prilagodbu globalizaciji (EGF) kao kratkoročnu mjeru u slučaju zatvaranja tvornica i znatnog smanjenja proizvodnje; ponavlja svoje stajalište da bi određivanje mjera EGF-a trebalo biti sukladno

s prijelazom na ekološki održivo gospodarstvo s učinkovitim korištenjem resursa;

19. naglašava da se, u cilju poboljšanja daljnjeg socijalnog dijaloga na temu psihosocijalnih ograničenja na radu u europskom sektoru čelika, posebna pažnja treba pridati posebnim značajkama radnih uvjeta, identificiranju uzroka specifičnih za sektor, kao što su težak rad u proizvodnji čelika, značajke radnih mjesta (muškarci, visoka dobna struktura), pitanja okoliša, širenje tehnoloških inovacija i znatno restrukturiranje europske industrije čelika, te provjeri utjecaja na rad, što može poboljšati sektorsku razmjenu i promišljanje o praksama prevencije; nadalje naglašava da svi ključni sudionici u prevenciji (na europskoj, nacionalnoj i lokalnoj razini), uključujući uprave poduzeća, usluge zaštite zdravlja i sigurnosti na radnom mjestu, predstavnike radnika itd. mogu spriječiti psihosocijalna ograničenja na radnom mjestu na svim razinama prevencije, što znači da i dalje mogu ostvarivati napretke u pogledu i zdravlja i uspješnosti, koji su dvije strane iste medalje;
20. poziva da se u novoj europskoj strategiji o zaštiti zdravlja i sigurnosti na radu, te u političkim dokumentima o mirovini i drugim socijalnim naknadama vodi računa o napornoj i stresnoj prirodi rada zaposlenika i kooperanata u sektoru čelika, što ovisi o postupku proizvodnje¹; naglašava da je rizik da radnici u sektoru čelika doživljavaju pritisak na radnom mjestu veći nego kod prosječnog radnika u EU28, uzevši u obzir da su izloženi fizičkim rizicima i imaju zdravstvene probleme zbog svojih radnih aktivnosti;
21. naglašava da je potrebno da Unija štiti svoja radna mjesta u industriji čelika i svoje socijalne standarde u kontekstu svojih trgovinskih odnosa, u oblikovanju svojih trgovinskih sporazuma, u svojem zakonodavstvu na području pristupa poduzeća iz trećih zemalja njenim javnim tržištima i u prerijetkom korištenju dostupnih instrumenata zaštite od nepoštenog tržišnog natjecanja poduzeća iz trećih zemalja;
22. preporučuje Komisiji i državama članicama da donesu nužne odredbe za ostvarivanje europske industrijske politike koju postojeća konkurencija između država članica neće oslabiti; u tom cilju preporučuje uzlazno približavanje nacionalnih socijalnih standarda i minimalne stope poreza EU-a za pravne osobe.

¹ Eurofond (siječanj 2014., još nije objavljeno).

REZULTAT KONAČNOG GLASOVANJA U ODBORU

Datum usvajanja	5.12.2013
Rezultat konačnog glasanja	+: 29 -: 2 0: 0
Zastupnici nazočni na konačnom glasanju	Regina Bastos, Edit Bauer, Heinz K. Becker, Phil Bennion, Pervenche Berès, Vilija Blinkevičiūtė, Alejandro Cercas, Ole Christensen, Minodora Cliveti, Emer Costello, Frédéric Daerden, Richard Falbr, Thomas Händel, Stephen Hughes, Ádám Kósa, Jean Lambert, Patrick Le Hyaric, Verónica Lope Fontagné, Olle Ludvigsson, Elisabeth Morin-Chartier, Csaba Óry, Siiri Oviir, Sylvana Rapti, Licia Ronzulli, Elisabeth Schroedter, Joanna Katarzyna Skrzydlewska, Gabriele Stauner, Jutta Steinruck, Inês Cristina Zuber
Zamjenici nazočni na konačnom glasanju	Georges Bach, Sergio Gutiérrez Prieto